

December elején száztagu küldöttség megy a kultuszminiszterhez a szegedi egyetem érdekében.

„A szegedi egyetemen minden szegedi polgár gyermeke tanulhasson.”

Szeged, november 26. (Saját tudósítónktól.) Hónapokkal ezelőtt nagy port vert föl Szeged város törvényhatósági bizottságának az a határozata, amelyben kimondotta, hogy a teljesítőképesség legvégső határáig megy el akkor, amikor arról van szó, hogy a Ferenc József-tudományegyetemnek állandó és megfelelő épületeket biztosítsanak és ezzel lehetővé tegyék a szépen fejlődő egyetem fönntmaradását. Ez a határozat — mint ismeretes — kimondta, hogy Szeged város az egyetem felépítésére ötven éven keresztül hajlandó huszonöt vagon buza értékét biztosítani. Ebben a határozatban azonban ezenkívül volt még egy más érdekes és jelentős pont. A polgármester ugyanis kijelentette, hogy készséggel ajánl fel ilyen nagy összeget a város abban az esetben, ha a szegedi egyetemre minden jelentkező szegedi polgár gyermekét fölveszik.

Néhány nappal ezelőtt arról is beszámoltunk, hogy a közgyűlés határozatát most a miniszter is jóváhagyta. A jóváhagyó leiratban azonban egyetlen szó sem volt a „minden polgár gyermekei” kitételről és így az a természetes, hogy a miniszter ezt is tudomásul vette. A város társadalmának különböző rétegeiben most akció indult meg, hogy végre meg is kezdődjenek az építkezések. Erre azonban a város által felajánlott összeg nem elegendő, hanem az államnak hozzá kell járulnia az építkezési költségekhez. A kormány illetékes faktora a hónapok előtti tárgyalások idején a hozzájárulásra hajlandóknak is mutatkozott, ha a város is megfelelő összeget ajánl fel.

A Szeged munkatársának értesülése szerint illetékes körökben elhatározták, hogy az állam megfelelő hozzájárulása érdekében december elején

száztagu küldöttség fog Budapestre fölutazni. A küldöttség fölkeresné a kultusz-, a pénzügyminisztert és a miniszterelnököt és konkrét formában szólnának fel őket a megfelelő hozzájárulás gyors megadásához, annál is inkább, mivel a város a teljesítőképesség legvégső határáig ment el s így a legszükségesebb építkezéseket — az állandó klinikát — már tavasszal megkezdhesék. Miután pedig az egyetem határozott ígéretet kapott a multban arra nézve, hogy a felszabaduló leszámolóhivatal helyiségeit az egyetem fogja megkapni a különböző intézetek elhelyezésére, ha az állam is megadja a hozzájárulást, rövid időn belül végleges és megfelelő épületekben helyezhetők el az egyetem összes intézményei.

A száztagu küldöttség ügyében a társadalom különböző rétegeiben a megfelelő agitáció már megindult. A jelek szerint a küldöttségben részt fognak venni a társadalom vezető egyéniségei mellett az összes intézetek és egyesületek elnökei, de föl fognak utazni a fővárosba az egyszerű polgárok és gazdák képviselői is, hogy így Szeged egész lakossága nevében szerepeljenek a kormányzati faktorok előtt. A Szeged munkatársa úgy értesül, hogy az a küldöttség, amelynek tagjai között eltorpúlnak a társadalmi és politikai különbségek, ki fogja fejteni a miniszterek előtt, hogy Szeged közgyűlése áldozatkész ajánlatához hozzátette azt is, hogy fölépítik az egyetemet, de a szegedi egyetemen minden szegedi polgár fia tanulhasson. Így remélhető, hogy a legközelebbi szemeszterek egyikében a szegedi egyetem jól felszerelt állandó épületeiben minden jelentkező szegedi polgár gyermeke megkezdheti tanulmányait.

A közgyűlés egyhangulag elhatározta a tanyai vasut felépítését.

Szeged, november 26. (Saját tudósítónktól.) Nagy, de egyoldalú érdeklődés nyilvánult meg a törvényhatósági bizottság novemberi közgyűlésén. A tanyai és a tisztviselő városatyák teljes számban jelentek meg a mérsékelt fűtött közgyűlési teremben, a középső padsorok azonban üresen ásisztak. A tanyavilágot az alsó-tanyai kisvasut ügye mozgósította, de az ülés elején még bizonytalan volt, hogy a vasutépítés mellett, vagy a legelőterületek megcsonkítása ellen vonultak-e fel. A városi tisztviselő városatyákat a polgármesteri előzetes körzés szította sorompóba.

A polgármester negyedőtkor nyitotta meg az ülést. A polgármesteri jelentés előterjesztése után Wimmer Fülöp jelentkezett szóásra. Megkérdezi a polgármestert, hogy a városi husztem

ügyében jött-e már a kereskedelmi miniszterrel valami rendelkezés, mert a kamara arról értesült, hogy a miniszter már intézkedett. A husztem iparosok kifogásolják a hatósági husztek indoklatlan konkurrenciáját. A tegnapi értekezlet nem foglalt állást ebben az ügyben, mert meg akarta várni a miniszteri leiratot.

A polgármester válaszában kijelenti, hogy ilyen leirat még nem érkezett a városhoz. Ha megérkezik, értesíteni fogja a város róla a kamarat.

Wimmer Fülöp a választ tudomásul veszi. Ezután Taschler Endre ismereti azt a kormányleiratot, amely a kormányban történt személyi változásokról számol be. A közgyűlés tudomásul vette a változásokat.

A tanyai vasutervek huszonöt éves jubileuma.

A tanyai vasut ügye következett. Bokor Pál részletesen ismerteti javaslatát, amely találkozott a vegyes bizottság és a tanács hozzájárulásával is. Bokor Pál az előzmények ismertetése közben kijelentette, hogy a vasutkérdés elintézésének elérkezett az ideje, mert ebben az évben lehetne megünnepelni a megvalósítatlan vasutervek huszonöt éves jubileumát.

Dr. Kormányos Benő örömmel üdvözlöi a tanács javaslatát, de kijelenti, öröme közé öröm vegyül. Nem bizik a miskolci vasutanyag jó minőségében. Minden olcsó portékának van valami bibije. Indítványozza, hogy a közgyűlés ne vegye meg az ócska vasat.

Dr. Tonelli Sándor a tanács javaslatát egész terjedelmében elfogadja. Ha a vasutanyagot megveszi a város, az serkenti a további munkára. Kéri a tanácsot, hogy egy szűkebbkörű bizottságot küldjön ki, amely állandóan foglalkozik majd a kérdéssel. A mult héten a kereskedelmi miniszter arról informálta, hogy az idén 2000 kilométer hosszú gazdasági vasut épült, mert így olcsóbb az áruszállítás. A diósgyőri vasgyárban konstruáltak egy olyan lokomotív-típust, amely alkalmas a gazdasági vasutak forgalmának lebonyolítására. Ezt a körülményt a tanács figyelmébe ajánlja, mert talán, ha a mozdonyokat már most megrendelnék, kedvezőbb feltételek mellett kaphatná meg a város. Véleménye szerint a normális nyomtávolságú nagyvasut alkalmasabb lenne, de — hogy ez a huszonöt év óta vitás kérdés ne komplikálja a helyzetet — a keskenyvágányu vasut építéséhez is hozzájárul.

Wimmer Fülöp szólal fel ezután. Véleménye szerint a miskolci sinanyagot nem szakértőkkel

vizsgáltatta meg a tanács, ezért nem tartaná feleslegesnek, ha a tanács a vétel perfektuálása előtt még egyszer megvizsgáltatná az anyagot.

A polgármester ezután lezárta a vitát. Bokor Pál kijelenti, hogy a sineket hozzáértő szakemberek vizsgálták meg. A vétel még alkalmi vételnek is jó, bármikor tudhatat a város a sineken, ha nem válnak be. Kéri a javaslat elfogadását.

— Elfogadjuk, elfogadjuk — kiálják kórusban a kisczadák.

De dr. Kormányos Benő a zárszó jogán még egyszer felszólal. Kijelenti, hogy a szakértők véleménye előtte nem irányadó, mert úgy érzi, hogy itt nem közérdekről van szó, hanem a sinvétel mögött egyéni érdekek bujnak meg. (Zaj.)

Wimmer Fülöp kijelenti, hogy indítványt nem tett, de szeretett volna megnyugtató kijelentést hallani.

A polgármester szólalt fel ezután.

— Nehai dr. Lázár György nevére kaptam egy levelet — mondotta — néhány hét előtt. A levél írója értesített a miskolci vasutanyag eladóságáról. Az üzlet közvetítésére is vállalkozott. Ha dr. Kormányos Benő mást értett az üzleti érdek alatt, akkor ezért rendreutasítom. (Helyeslés.)

A közgyűlés ezután egyhangulag elfogadta a tanács javaslatát. A polgármester aggodalma tehát ismét alaptalannak bizonyult. A legelőterületek bérbeadása ellen a törpebirtokosok és a bérlők közül sem tiltakozott senki.

Vita a kéményseprési díjak fölött.

A kéményseprési díjak fél aranyparításra való felemelését javasolta ezután a tanács. Dr.

Fajka Lajos indítványozza, hogy tegye meg a tanács a szükséges lépéseket a kéményseprési házikezelésbe vétele érdekében.

Dr. Kovács József azt javasolja, hogy a tanács vizsgáltsa meg előbb a sine-curát élvező mesterek jövedelmi viszonyait.

Hoffer Jenő az iránt érdeklődik, hogy a háztulajdonosok a közüzemi pótlékból fedezhetik-e még a felemelt kéményseprési díjakat.

Wimmer Fülöp szólal fel ezután.

— Ma a legfontosabb érdek — ugymond — a munkások érdeke. A kéményseprőlegények heti 275 000 koronát keresnek. (Közbeszéd: Hát a mesterek?) A közgyűlés júniusban emelte a kéményseprési díjakat. Az újabb emelés indokolt, mert a munkások másképpen nem kaphatnak bérjavítást. Kéri a közgyűlést, hogy a tanács javaslatát fogadják el, de ne október elsejéig visszamenőleg, mert a munkások visszamenőleg úgy sem kapnának semmit a mesterektől.

Dr. Széll Gyula a háztulajdonosok egyesülete nevében tiltakozik a tanács javaslatát ellen. Indítványozza, hogy a közgyűlés adja vissza a tanácsnak a kérdést újabb javaslat előkészítése végett.

Dr. Tonelli Sándor nem tiltja halogatásra alkalmasnak a díjak felemelését, mert a munkások éheznek. A tanács javaslatát el kell fogadnia a közgyűlésnek, de azzal, hogy kötelezzék a mestereket legényeik fizetésének ugyanilyen arányu emelésére.

Fajka Lajos kíván még egyszer felszólalni a zárszó jogán, de a polgármester nem ad rá engedélyt.

— Az előadó nem válaszolt, tehát zárszó nincs — mondotta szigorúan.

A közgyűlés többsége a tanács javaslatát fogadta el.

A gázgyári csata.

Néhány kisebb jelentőségű tanácsi előterjesztés után a tanácsnak a gázgyári egyezkedésre vonatkozó javaslatra került a sor. A hirtelen megbetegedett Rack Lipót pénzügyi tanácsnok helyett dr. Gera József referálja a kérdést.

Wimmer Fülöp szólal fel elsőnek. A májusi közgyűlés nem fogadta el a pör folytatására vonatkozó indítványát, hanem úgy határozott, hogy a pört szünetelteti és megkísérli a gázgyárral az egyezkedést. Az események most igazolták álláspontját. A megváltási pör második része nagyon rövid ideig tartott volna. Nagyon szeretné, ha a közgyűlés ma elhatározná, hogy minden további várakozás nélkül elrendeli a megváltási pör folytatását. Ez már nem is pör, mert csak a megváltási összeg bírói megállapítása van hátra. Ez év márciusában a gázgyárnak egymilliárd bruttó bevétele volt. Most legalább 1200 millióra emelkedett a bevétele, ami évi 15 milliárd bevételnek felel meg. Tízta keresete legalább 10 százalék, ami 1500 millió nyereségnek felel meg évente. A város 1921-ben hat és félmillióra számított ki a gyár szerződés szerinti váltságdíját, ez — ha pontos volt a tanács számítása — ma 1300 millió koronának felel meg. De ha ennek tizszeresét kellene érte adni, azt is megérné. A megváltási pört feltétlenül le kell folytatni.

Ottóvay Károly helyesli, hogy a tanács nem fogadta el a gázgyár elfogadhatatlan egyezkedési ajánlatát, de úgy véli, hogy a városnak társasviszonyba kellene a gázgyárral lépnie. A pör azon a naiv hiten indult meg, hogy a város tízmillió papírkoronáért megkaphatja a gázgyárat. Fél, ha megnyeri a város a pört, a bíróság olyan horribilis összeget állapít meg, amelyet a város nem teremthet elő. A pör különben évekig elhúzódna. Ezért is ajánlatos a kiegyezés, meg a világítás kiterjesztése érdekében is. Indítványozza, hogy a város tegyen ellenajánlatot a gázgyárnak.

Hoffer Jenő szólal fel ezután. A gázgyár koncessziója negyven éves. Az elmúlt huszonöt év alatt a gázgyár nagyon megszokozta a város közönségét. A világos szerződés dacára a gázgyár vita tárgyává tette a város megváltási jogát. Négy évi pörösködés után a Kuria végre kimondta, hogy a városnak van megváltási joga. Nem helyesli, hogy a tanács kiadja a kérdést a joggyűri bizottságnak, mert a bizottság tagjainak nagy része résztvevett a gázgyári bizottság tárgyalásán. A bizottságosdi a kérdés elodázására jó csak, pedig a dolog sürgős. A megváltási pört le kell folytatni,